

А К Т

обстеження комісією насаджень, що потребують суцільної санітарної рубки
(ССР) по Дочірньому підприємству "Малинський лісгосп АПК"
Житомирського обласного комунального агролісгосподарського підприємства
"Житомироблагроліс" Житомирської обласної ради
(далі - ДП "Малинський лісгосп АПК" ЖОКАП "Житомироблагроліс")

"29" серпня 2025 року

с. Малинівка Коростенського району
Житомирської області

Комісією в складі: головного спеціаліста відділу охорони та захисту лісів Центрального міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства (далі - Центральне міжрегіональне УЛМГ) Олександра ГАРБАРА, голови Чоповицької селищної ради Коростенського району Житомирської області Михайла ФІЛОНЕНКА, голови Малинської міської ради Коростенського району Житомирської області Олександра СИТАЙЛА, завідувача сектору нагляду, обліку і прогнозу філії "Вінницялісозахист" державного спеціалізованого лісозахисного підприємства "Київлісозахист" (далі - філія "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист") Віталія СТЕГНЯКА, інженера-лісопатолога 1 категорії сектору нагляду, обліку і прогнозу філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" Олексія РАДЕВИЧА (відповідно до листа ДП "Малинський лісгосп АПК" ЖОКАП "Житомироблагроліс" від 18.08.2025 року № 383), головного лісничого ДП «Малинський лісгосп АПК» ЖОКАП "Житомироблагроліс" Володимира ЗАЛІЗКА, начальника відділу лісового господарства ДП «Малинський лісгосп АПК» ЖОКАП "Житомироблагроліс" Тараса ЯКИМЧУКА, лісничого Барвінківського лісництва Сергія ХАРЧЕНКА, в. о. лісничого Ворсівського лісництва Віктора ПОДЛУЖНОГО, лісничого Недашківського лісництва Василя ГРИЩЕНКА, лісничого Привітнянського лісництва Валерія ГЕРМАНА, створеною відповідно до п.30 СПУ (наказ по ДП "Малинський лісгосп АПК" ЖОКАП "Житомироблагроліс" від 18.08.2025 року № 04-02/124), проведено лісопатологічне обстеження в лісових насадженнях, які втратили біологічну стійкість на доцільність призначення суцільної санітарної рубки (ССР) в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні ДП "Малинський лісгосп АПК" ЖОКАП "Житомироблагроліс" та знаходяться на території Барвінківського, Ворсівського, Недашківського та Привітнянського лісництв.

Обстеженням в натурі встановлено: обстежені насадження характеризуються незадовільним санітарним станом - всиханням та деградацією сильної інтенсивності. Причиною погіршення санітарного стану є пошкодження стовбуровими шкідниками, хворобами лісу, пожежею та буревієм в сильному ступені.

[illegible]

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Ворсівське	2	22	1.5	(1)	0.2	10СЗ+БП+ВЛЧ	55	0.60	1А	22	24	270	4	малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
	2	64	0.8	(1)	0.2	10СЗ	70	0.50	1	24	26	260	4	малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
	5	37	3.8	(1)	0.3	10СЗ+БП	60	0.60	1	23	26	300	4	малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
	6	18	6.8	(1)	0.4	10СЗК+БП+ТЧ	56	0.50	1А	24	26	280	3	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
	13	13	4.4	(1)	0.4	10СЗК	75	0.50	1	25	28	270	3	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
	25	38	1.4	(1)	0.2	10СЗ	77	0.50	1	26	32	300	4	малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
	26	81	0.8	(1)	0.6	10СЗ	68	0.30	1	23	26	170	4	малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
	26	98	1.5	(1)	0.3	10СЗК+БП	65	0.30	1	24	30	165	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
	30	2	2.7	(1)	0.5	7СЗЗБП+ВЛЧ	17	0.70	1	7	8	55	3	пожежа 2025 року сильного ступеню, синя соснова златка, соснова златка	л/к
	30	3	1.9	(1)	0.4	8СЗЗБП	17	0.70	1	7	10	50	3	пожежа 2025 року сильного ступеню, синя соснова златка, соснова златка	л/к
	44	9	2.5	(1)	0.1	10СЗ+БП+СБ	57	0.80	1	22	24	370	4	малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
	44	10	0.5	(1)	0.4	рідколісся 10СЗ	57	0.20	1	21	24	100	4	малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
Разом ССР						4.0									
Недашківське	25	1	3.5	(2)	0.4	10СЗК+БП	63	0.65	1А	24	28	330	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
	31	5	0.9		0.9	10СЗ+БП	60	0.30	1	22	26	140	3	малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
Разом ССР						1.3									
Привітнянське	28	51	2.3	(1)	0.7	10СЗ	65	0.65	1	22	28	300	4	малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
	32	49	2.2	(1)	0.2	10СЗ+ДЗ+БП	70	0.60	1	24	32	310	4	малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
	35	3	0.7	(1)	0.3	10СЗ	49	0.25	1А	22	26	130	4	малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Привітнянське	37	5	0.7	(1)	0.4	Загибле насадження поодинокі дерева 10СЗ	70		2	21	26	55	4	малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
	41	34	0.3	(1)	0.2	Загибле насадження			1А			50	4	малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
	41	35	0.6		0.6	Загибле насадження поодинокі дерева 10СЗК	60		2	19	24	55	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
	43	1	0.5	(1)	0.4	Загибле насадження			1			60	4	малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
	44	41	1.2	(1)	0.7	10СЗ+ВЛЧ	75	0.40	1	24	32	215	4	малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
	48	5	1.6	(1)	0.8	10СЗ	80	0.40	1	25	32	220	4	малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
	61	13	0.6		0.6	рідколісся 10СЗ	75	0.10	1	24	28	50	4	малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
	62	20	1.0	(1)	0.4	10СЗ	60	0.60	1	22	24	280	4	малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
	62	28	1.6	(1)	0.4	10СЗК	55	0.60	1	21	24	270	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
	63	43	2.3	(1)	0.5	10СЗК	45	0.7	1А	19	24	240	4	коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, комплекс златок	л/к
Разом ССР					6.2										
ВСЬОГО ССР:					17.4										

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Обстежені насадження характеризуються незадовільним санітарним станом – висиханням сильної інтенсивності. Причиною погіршення санітарного стану є пошкодження низькоповнотних та розладнаних насаджень стовбуровими шкідниками (які в свою чергу є носіями збудників дереворуйнівних грибів (так звана група офіостомових грибів, куди входять види родів *Ceratocystis*, *Ceratocustiopsis*, *Ophiostoma*, *Grosmania*), пожежею та хворобами лісу в сильному ступені.

Серед стовбурових шкідників провідне місце на сосні звичайній (СЗ) займають лубоїди соснові (лубоїд сосновий малий (*Tomicus minor*) та лубоїд сосновий великий (*Tomicus piniperda*), в меншій мірі - короїд вершинний (*Ips acuminatus*). Під деревами сліди життєдіяльності у вигляді "стрижених" пагонів від 5 штук на м2 до 12 шт. на м2. Насадження сосни звичайної характеризуються сильним ступенем пошкодження. В наявності також сухостійні дерева, в переважній більшості групового розміщення, які відпрацьовані комплексом златок.

Також внутрішні тканини стовбурів в місцях поширення личинкових ходів шкідників-ксилофагів характеризуються наявністю «синяви», яка характерна при поширенні її збудників - офіостомових грибів. Деревя сосни V - VI категорій стану відпрацьовані личинками та імаго малого та великого соснових лубоїдів, а IV і частково III - заселені ними.

Другорядні листяні породи, що є у складі хвойних насаджень, вражені стовбурними гнилями, які викликаються комплексом різних причин: дерева берези повислої (БП) від трутовика справжнього (*Fomes fomentarius*) та бактеріальної водянки, дерева осики (ОС) від трутовика несправжнього (*Phellinus tremulae*), дерева вільхи чорної (ВЛЧ) трутовиком променевим (*Inonotus radiatus*) та вільховою златкою (*Dicerca alni*), а також відбувається всихання дерев в результаті міжвидової та внутрішньовидової боротьби.

Насадження також пошкоджені кореневою губкою в сильному ступені, і характеризуються всиханням куртинного та групового характеру. Повнота насаджень нерівномірна – наявні вікна малих та середніх розмірів (по 0.01 - 0.03 га). Крони дерев ажурні (III та особливо IV категорія стану), приріст знижений, відпад глиці більше норми. Деревя IV категорії стану характеризуються окрім ажурності сильного ступеня, зміною забарвлення глиці до світлих або бурих тонів, суховершинністю (всиханням до 2/3 крони). Сухостійні дерева також відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників (переважно малим та великим сосновими лубоїдами).

Причиною погіршення санітарного стану на частинах таксаційних виділів в Ворсівському лісництві (кв.30 вид.2(1) на пл.0.5 га та кв.30 вид.3(1) на пл.0.4 га) є пошкодження лісовою пожежею 2025 р. сильного ступеню та заселені або відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників. Характер розподілу сухостійних та всихаючих дерев куртинний. Висота нагарів на стовбурах більше 1,5 м, обпал кореневої шийки (з відмиранням камбію) більше 3/4 периметра. На частині дерев сосни хвоя відсутня, на поодиноких сильно ослаблених пожежею стала жовто-зеленою або вже рудою. Деревя СЗ відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників, переважаючим видом яких є синя соснова златка, додатково личинками соснових вусачів, шестиzubого короїда в сильному ступені. Відбувається відшарування кори на стовбурах. В подальшому в насадженнях пошкоджених лісовою пожежею є висока імовірність подальшого відпаду дерев.

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних організмів.

В насадженнях неодноразово проводилися рубки догляду та вибіркові санітарні рубки (ВСР) в період 2020 - 2024 років, але деревостани продовжують всихати і деградувати. Обстежені насадження є небезпечними осередками подальшого розвитку та розповсюдження стовбурових шкідників та хвороб лісу і відносяться до III класу біологічної стійкості. Дерева СЗ IV – VI категорії стану становлять 70 - 90%, а проведення ВСР призведе до зниження повнот життєздатних деревостанів нижче 0,3. Дані ділянки лісу є осередками розвитку та розповсюдження стовбурових шкідників і хвороб лісу, втратили свої захисні функції та згідно п. 27 Санітарних правил в лісах України потребують проведення суцільних санітарних рубок (ССР) на загальній площі 17,4 га з подальшим залісненням згідно лісорослинних умов методом створення лісових культур на всіх зрубках.

Акти про виявлені розбіжності натурних таксаційних характеристик з матеріалами базового лісовпорядкування додаються.

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2022 року (станом на 01.01.2023 року) по ДП "Малинський лісгосп АПК" ЖОКАП "Житомироблагроліс" представлено для лісопатологічного обстеження.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводилися силами лісової охорони ДП "Малинський лісгосп АПК" ЖОКАП "Житомироблагроліс". На момент обстеження роботи по відведенню лісосік до рубки знаходяться в завершальній стадії. Ділянки відмежовані в натурі та остовновані.

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Керівництву ДП "Малинський лісгосп АПК" ЖОКАП "Житомироблагроліс" вийти з клопотанням перед Центральним міжрегіональним УЛМГ про надання пропозицій щодо проведення суцільних санітарних рубок у вищезазначених частинах таксаційних виділів на загальній площі 17,4 га.
2. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
3. Зруби заліснити в 2025 - 2026 роках згідно лісорослинних умов методом створення лісових культур на загальній площі 17,4 га.
4. З метою оздоровлення та запобігання зараженню або пошкодженню суміжних насаджень, рубки провести в максимально стислі терміни з одночасним знищенням (подрібненням) порубкових залишків.

Акт складений в чотирьох примірниках:

1-й-Центральному міжрегіональному УЛМГ;

2-й-філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";

3-й-ЖОКАП "Житомироблагроліс"

4-й-ДП "Малинський лісгосп АПК" ЖОКАП "Житомироблагроліс"

ПІДПИСИ:

Головний спеціаліст відділу охорони та захисту лісів Центрального міжрегіонального УЛМГ

Олександр ГАРБАР

Голова Чоповицької селищної ради Коростенського району Житомирської області

Михайло ФІЛОНЕНКО

Голова Малинської міської ради Коростенського району Житомирської області

Олександр СИТАЙЛО

Завідувач сектору нагляду, обліку і прогнозу філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист"

Віталій СТЕГНЯК

Інженер-лісопатолог І-категорії сектору нагляду, обліку і прогнозу філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист"

Олексій Радевич

Головний лісничий ДП «Малинський лісгосп АПК» ЖОКАП "Житомироблагроліс"

Володимир ЗАЛІЗКО

Начальник відділу лісового господарства ДП «Малинський лісгосп АПК» ЖОКАП "Житомироблагроліс"

Тарас ЯКИМЧУК

Лісничий Барвінківського лісництва

Сергій ХАРЧЕНКО

В. о. лісничого Ворсівського лісництва

Віктор ПОДЛУЖНИЙ

Лісничий Недашківського лісництва

Василь ГРИЩЕНКО

Лісничий Привітнянського лісництва

Валерій GERMAN